

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość
PANASÓWKA

1. Nazwa
PARK KRAJOBRAZOWY, XIX W.

2. Czas powstania
Ok. poł. XIX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Skala 1:5 000

4. Adres
DZIAŁKA NR 139/2 (OBRĘB: PANASÓWKA)
Współrzędne geograficzne:
N: 50°35'59.71 " E: 22°52'44.1"

5. Przynależność administracyjna

województwo
LUBELSKIE

powiat
BIŁGORAJSKI

gmina
TERESZPOL

6. Formy ochrony
Rejestr zabytków A/635 z dnia 25.09.1972 r.

8. Historia, opis i wartości

DOBRA W PANASÓWCE (D. POREBY) ZWIĄZANE BYŁY Z ORDYNACJĄ ZAMOJSKICH. NALEŻAŁY DO NIEJ OSADA LEŚNA I FOLWARK W PANASÓWCE ORAZ FOLWARKI: BUKOWNICA, WOLANINY, LIPOWIEC, TERESZPOL I HEDWIZYN.

W INWENTARZU Z 1771 ROKU WYMIENIONY ZOSTAŁ FOLWARK W POREBACH, NALEŻĄCY DO KLUCZA ZWIERZYŃCIECKIEGO ORAZ NOWO WYBUDOWANE BUDYNKI GOSPODARCZE-STODOŁA, OBORA I PODSZOPIE. INWENTARZ Z 1796 ROKU WZMIANKUJE BUDYNKI DWORSKIE I FOLWARCZNE. W 1804 R. PRAWDOPODOBNIENIE POWIĘKSZONO BLIŻEJ NIEOKREŚLONY BUDYNEK FOLWARCZNY. W 1806 R. ROZPOCZĘTO BUDOWĘ STUDNI, A W 1807 R. PIWNICY. WG. PRZEKAZÓW LUDNOŚCI W BUDYNKU DAWNEJ OBORY MIEŚCIŁ SIĘ SZPITAL POŁOWY POWSTAŃCÓW Z 1863 R. FOLWARK DZIERŻAWIONY BYŁ PRZEZ RODZINĘ KARPIŃSKICH, KTÓRZY POZOSTAWALI W PANASÓWCE PRZEZ DWA POKOLENIA. OSTATNIM CZŁONKIEM RODZINY, W KTÓREGO RĘKACH POZOSTAWAŁY DOBRA BYŁ TOMASZ KARPIŃSKI. PRZED WYBUCHEM II WOJNY ŚWIATOWEJ ZARZĄDCĄ FOLWARKU BYŁ GARCZYŃSKI. BUDYNEK RZĄDCÓWKI WYBUDOWANO OK. POŁ. XIX W. PORTYK WTÓRNIENIE DOSTAWIONY BYĆ MOŻE W KOŃCU XIX WIEKU. WIADOMO, ŻE DAWNA CZĘŚĆ GOSPODARCZA SKŁADAŁA SIĘ ZE STAJNI (OB. GARAŻ), OBORY (OB. MAGAZYN) I STODOŁY.

ISTNIAŁA TEŻ CZĘŚĆ OGRODOWA-PARKOWA ROZCIĄGAJĄCA SIĘ WE FRONTOWEJ CZĘŚCI ZAŁOŻENIA, OBRAMOWANA RZĄDEM GRABÓW, SĄSIADUJĄCA Z SADEM. PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ FOLWARK PRZESZEDŁ W RĘCE GS, A OD 1962 R. NA RZECZ SPÓŁDZIELNI KÓLEK ROLNICZYCH W ZWIERZYŃCU. MIEŚCIŁY TU BIURA, MAGAZYNY I MIESZKANIA. W BUDYNKU D. RZĄDCÓWKI WYBUDOWANO KLATKĘ SCHODOWĄ I PRZEDSIONEK ORAZ NASTĄPIŁY WTÓRNE PODZIAŁY CZĘŚCI POMIESZCZEŃ.
(NA PODSTAWIE KARTY ZABYTKU SPORZĄDZONEJ W 2000 R. PRZEZ A. SIKOREK-TERLECKA ORAZ B. STANEK-LEBIODA)

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

STAN OBIEKTU ZŁY. OBIEKT WYMAGA GENERALNEGO REMONTU.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)
Jacek Pawluk, 17.03.2023

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków